De Zuid-Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 47. KAAPSTAD, WOENSDAG, 12 DECEMBER, 1877. No. 4,369.

SMUTS & HOFMEYR,

No. 11,

BURGERSTRAAT, KAAPSTAD.

DRUKKEN Brochures, Boeken, Circulaires Rekeningen, Doop-, Lidmaten-, en Huwelijks Registers, Doodbriefjes Adres Kaartjes, Bezigheid Kaartjes, enz., enz.

Orders uit Buiten worden niet spoed en billijke prijzen uitgevoerd gelegt.

De Zuid-Afrikaan en Volksvriend

DIE zeer [illegible] in de Stad en Buitendistricten Bedraagt slechts £2 per annum, *strictly in advance*. Aan elken intekenaar worden twee volle boeken per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

STELLENBOSCH.

Zeer Zeldzame Kans.

PUBLIEKE VERKOOPING

TE

Vredenburg (Moddergat),

VAN

Uitmuntende Slagt- en Trekbeesten, Melkkoeien, Paarden, Vogelstruizen, enz., enz.

DE HEER P. E. SCHOLTZ, [illegible] Vredenburg [illegible] Publieke Verkooping [illegible] Publiek [illegible]

OP VRIJDAG,

14 DESEMBER AANST.,

14 Extra Vette Groote en Zware Slagtossen
12 Do do do. Trekossen
8 Melkkoeijen, van de beste soort, vol in Melk
6 Goedgeteelde Hengsten, 2 jaren oud, en bij den heer SCHOLTZ zelven geteeld
1 Extra Pony Rijd- en Trekpaard
2 Extra Glas Karpaarden, 4 jaren oud
2 Snelrijdende Vogelstruizen, 4 jaren oud
10 Jonge Do 2 maanden oud
60 Mudden Garst
20 Do Rog en eenige Mudden Barley. Wheat goed voor Zaad.)
1 Nieuwe Wipkar
1 Do Wagentje op Veren, met raamwerk, en uitnemend geschikt voor Vrachtrijders.

Verschijningen zullen gegeven worden.

Verkooping te beginnen om 10 uur.

P. J. [illegible] MAN, PAW, Z. [illegible] Afslagers.

[illegible] de plaats Slangkloof, [illegible] Swartkops [illegible] Station [illegible] Wagen [illegible] met en [illegible] [illegible] [illegible]

SCHOLTZ [illegible] Kaapstad [illegible] Station [illegible] Kaapstad [illegible] Kaapstad [illegible] Kaapstad

De Zuid-Afrikaan.

WOENSDAG, 12 DECEMBER, 1877.

DE HEER SPRIGG OVER DEN TOESTAND DER GRENZEN.

Er was een tijd toen de heeren Sprigg en Solomon werden beschouwd als een Castor en Pollux, als een soort van tweeling-goden in onze Parlementaire mythologie. Jaren lang speelde de eerste even goed als de laatste de rol van openhartigen vriend des Ministeries; en schenen zij dat spel eene enkele maal moede te worden, lieden die voorgaven achter de gordijnen te zijn geweest en alzoo in alle politieke geheimen ingewijd te zijn, verzekerden, daarin slechts het teeken te zien dat beide heeren besloten hadden onder malkander hun eigen ministeriëel huishouden te gaan oprichten, d. i. het Ministerie Molteno van het kussen te stoeten en een Ministerie Sprigg-Solomon of Solomon-Sprigg daarvoor in de plaats te stellen.

Die schoone dagen van vriendschap en eensgezindheid zijn nu echter ten einde. Castor en Pollux bewandelen nu afzonderlijke en zeer uiteenloopende wegen. De heer Solomon is dit oogenblik meer dan ooit de trouwe Ministeriele raadsman, de heer Sprigg echter de bittere tegenstander van alles wat van het Ministerie komt.

De heer Sprigg heeft tot stichting der boeren van Machan eene redevoering gehouden over de heroering, thans op de grenzen heerschende, en daarin geen onzeker gelaid gegeven. Prijst het orgaan van den heer Solomon het beleid der Regeering, *hij* verzekert, dat zij de grensboeren met rassige schreden ruineert door hare onbekwaamheid, domheid en dwaasheid. Wijst de Regeering eveneals de richting van den heer Solomon, op het uitbreiden van de gewapende politie, als middel tegen het thans fungeerend stelsel van veeblevering op groote schaal, *hij* houdt staande dat dat recept zoo dwaas is als maar zijn kan. Immers de kwaal vereischt een dadelijk toe te passen middel; maar volgens de voorschriften der Wet zouden er minstens twee maanden moeten verloopen, alvorens tot de stichting eener dergelijke politie kan worden overgegaan. De kwaal vereischt een krachtig middel, terwijl het aan de hand gegevene uiterst flauw is; want de afdeeling zou niet meer dan twintig man kunnen salarieren, en dat getal zou zijn als een vlieg in den brouwketel. Prediki hier aan van den heer Solomon onzedelijken aard en geduld, de heer Sprigg antwoordt hierop, dat een onmogelijk lang geduld kunst is om te oefenen, maar tenzij de Regeering dadelijk eene sterke macht zende om het district te patrouilleeren, de wapens in eigen hand te zullen nemen en de dieven neer te schieten, waar die ook worden gevonden. "Wij zullen," roept hij, "niet langer lijdelijk blijven zitten en onszelven laten ruineren, terwijl wij wapenen in de handen hebben. Wij willen dezen toestand van zaken niet langer dragen; en kome wat wil, wij zijn vast besloten dat die ten einde worde gebracht." Mannelijke taal voorwaar! Maar veronderstel, dat de Machansche boeren daartoe geen handelen, wat zou de uitkomst zijn? Dezelfde als die, welke onze correspondent te Alice zich voorstelde, indien de Regeering haar bevel aan de troepen om McKinnon te vangen, had doorgezet: al de grensdistricten zouden in vuur en vlam staan en elk boerenfamilie, die niet in tijds veiligheid had gezocht in lagers en dorpen, uitgemoord worden.

De grensafbakeningen zijn niets anders dan een kruidmagazijn. Een enkele vonk is voldoende om den ganschen boel te doen in de lucht vliegen. En daarom behoorde men zich wel te bedenken, alvorens zich van 's heeren Sprigg raadgevingen te bedienen. Dat de Regeering niet in tijds wilde inzien dat zij wakkelde met een kruidmagazijn te doen hebben, dat het allerstompzinnigst van haren kant was, Majassa en McKinnon over de Kei de Kolonie binnen te laten komen, en dat wel met de wapens in de hand—dat de krijg tot hiertoe wordt gevoerd op allerongelukkigste wijze, op eene wijze, juist berekend om het verlaf in Galekaland ontstane vuurtje te doen eindigen in eene geweldige ontploffing binnen de Kolonie—dat alles moge waar zijn: maar de vraag is, of de raad van den heer Sprigg de ontploffing niet juist zou verhaasten en doen plaats vinden op een allerongelegenst oogenblik voor leven en eigendom.

Hoedanig ook het zondenregister moge zijn, dat het voorhebbende tegen de Regeering in te brengen heeft, kan zij op dit oogenblik niet anders handelen dan zij doet. Zij heeft alle troepen naar de grenzen vervoerd, zij versterkt de grenspolitie, zij vraagt nog zeshonderd Vrijwilligers. Zij handelt, alsof zij werkelijk gelooft, dat Sandilli slechts eene gunstige gelegenheid afwacht om met Kreli samen te spannen. Wat kan zij meer? Slechts nog één ding—namelijk, indien de additionele Vrijwilligers niet opdagen—eindar is? De burgerwet van 1855 proklameren in al de grensdistricten. Die wet laat wel na te laten, de gekommandeerde burgers buiten hunne eigene afdeelingen te voeren, doch zal, zelfs in de opgekommandeerde en zich bevindende afdeelingen de wapens in handen hebben. Wij willen dezen toestand van zaken niet langer dragen; en komt

IN EUROPA.

[illegible] bericht van Reuter zijn in de laatste [illegible] naar Sophia gezonden, zoodat [illegible] leger van minstens 50,000 man [illegible] hebben zou. De *News Free* [illegible] dat hij naar Tel'sch zal opmarcheren [illegible] vereeniging met Osman Pacha met [illegible] wanneer deze laatste tegelijkertijd [illegible] Janik-Dubnik drijft.

Een [illegible]e positie schrijft een correspondent van de *Daily News*, dat zij zich uitbreidt van [illegible] tot de brug over de Wid, [illegible] een afstand van 8 Eng. mijlen of [illegible]ters, en van noord naar zuid over 5 Eng. [illegible] 11 kilometers.

[illegible]en van den voorraad levensmiddelen, waarin Turken in Plevna beschikken, zegt de correspondent, blijven de berichten uiteenloopen, [illegible] de laatste telegrammen is eene bidde[illegible] 60,000 haren geten, welke op de hoogte [illegible] te grazen, van welker bestaan [illegible] wist. Andere gegevens maken [illegible], dat Osman Pacha [illegible] 30 à 35 [illegible] Plevna uithouden kan, hoewel dan toch niet [illegible]

[illegible] vermoostering van Plevna met de bajonet, [illegible] gezien." Todleben dat te [illegible] waarschijnlijk is, [illegible] een zoo [illegible] Hij [illegible] van [illegible] Turken [illegible] van daar te Sofia brengt.

Hij geeft een zoo lang relaas van de talrijke [illegible] Bulgaren en Russen [illegible] den van de weigering van Osman Pacha, om de [illegible] Engelsche [illegible] aan te nemen [illegible] tot de hoofdsteden [illegible] van alle beschrijvingen [illegible] van alle soorten en bewonden werden [illegible] de levensmiddelen [illegible] Turken [illegible] Plevna [illegible] Turken [illegible] Turken [illegible] Turken

HOOG GERECHTSHOF.

(Voor het voltallige Hof.)

Behalve de gerapporteerde, is Donderdag nog de volgende zaak voor geweest.

Re P. S. RETIEF.

Dit was eene applikatie, waarin Advokaat Upington voor de vrouw optrad, om haar man, P. S. Retief, krankzinnig verklaard te krijgen.

Advokaat Leonard vertegenwoordigde den beweerden krankzinnige.

De doktoren Zeederberg en Kitching, aan de Paarl, hielden den man verbijsterd in het verstand. Eerstgenoemde had hem onder geneeskundige behandeling gehad en was daardoor tot die overtuiging gekomen. Retief, als hij los was, luidde de kerkklokken, gooide de menschen met steenen en verwekte op andere wijze vrees. Hij was somtijds zoo woest geweest, dat men hem handboeien had moeten aandoen. Het scheen ook, dat hij volstrekt niet aan zijne zaken dacht.

Dr. Landsberg, geneesheer in het oude Somerset Hospitaal, had Retief eene maand lang in dat gesticht onder behandeling gehad en alle dagen bezocht. Het was mogelijk, dat de man vóór zijne komst krankzinnig was geweest, maar hij, de doktor, had van den eersten dag af niets aan hem bespeurd. Hij sprak heel verstandig, uitte geene vrees en beantwoordde alle vragen naar behooren. Hij erkende zelf, dat hij vroeger verkeerd had gedaan; maar hij was nu zeker genezen.

Dr. Zeederberg erkende, dat de man nu kalm en bedaard was, maar dacht, dat het gevaarlijk zou zijn, hem dadelijk uit het hospitaal te ontslaan.

Retief zelf werd ondervraagd en verklaarde te weten, dat hij verbijsterd was geweest ten gevolge van de medeen. Hij zou zich nu beter gedragen en verlangde hartelijk naar zijne familie terug te keeren.

Van de zijde der vrouw werd volstrekt niet aangedrongen op zijne krankzinnigverklaring en het Hof gelastte, dat de man onmiddelijk zou worden ontslagen. Mogten zich echter later teekenen van krankzinnigheid vertoonen, dan kon men zich op nieuw tot het Hof wenden.

(Voor den Hoofdrechter en Rechter Denijssen.)

MAANDAG 10 DECEMBER.

CURATOREN INSOLVENTEN BOEDEL VAN J. STRATHFORD JR. (J. L. EN Z. A. BANK.

Deze zaak kwam voor om geargumenteerd te worden. De curatoren maakten aanspraak op de opbrengst van zeekre hoeveelheid wol, waarbij de boedel geinteresseerd was. De Bank daarentegen hield staande, dat die wol aan haar was overgedaan als securiteit voor zekere gelden, die zij den insolvent had vorgeschoten, op grond waarvan zij beweerde dat de verkregelden van die wol haar eigendom waren.

De zaak werd na eenige argumentatie voor onbepaalden tijd uitgesteld.

DINGSDAG, 11 DECEMBER.

MARILLAC vs. MARILLAC.

Deze zaak voorzag een wederzijds verzoekt de Prokureur Generaal voor eischers zijde om uitstel tot Donderdag, om reden dat de getuigen niet in tijds waren aangekomen. Advokaat Upington, voor verweerders zijde verschijnende, maakte geene tegenwerping, zoodat het verzoek werd toegewilligd.

DREIJER vs. EXECUTEURS VAN CLOETE.

Advokaat Upington en Leonard voor eischer, Prokureur Generaal en Advokaat Cole voor verweerders.

De heer Upington, de zaak opende, zeide, dat de actie was eischer vervolging wegens het bezoedelen van een waterstroom, waar p eischer recht had, en voorts om een permanent interdict tegen verdere bezoedeling daarvan. Partijen zijn brouwers te Nieuwland. Eischer heeft recht op het ongestoord en onbemmerd genot van een waterstroom, ontspringende uit de Nieuwlandsche fontein. Het eigendom van nu wijlen den heer Cloete ligt hooger dan dat van eischer. Omtrent negen jaren geleden had de bewuste stroom een eenigszins andere richting en liep toen uit in de Liesbeeksrivier. Toen evenwel werd met toestelling goedvinden van de Hoofdcommissaris en met toestemming van Dr. H. Ross, die ver weste eigenaar in die stroom liep, eene afleiding gemaakt, zoals die nu bestaat en naar het zuiden van eischer gaat. De klacht nu, die het doen dezer aktie aanleiding geeft, is deze, dat sedert het overlijden van den heer Cloete, door of onder toezicht van de Executeuren in den boedel, de weduwe namelijk en de heeren Mijburgh en Jackson, pijpen waren aangelegd, waarmede het door flesschen spoelen en anderzins bezoedeld water uit de brouwerij afgeleid werd naar den stroom, waarop eischer het recht heeft, en het gevolg was, dat deze verontreinigd water kreeg, ten nadeele van zijne brouwerij. Reeds bij het leven van den heer Cloete had dergelijke verontreiniging plaats gehad. Het bezoedelde water liep toen niet af door pijpen maar door middel van een open greppel. Eischer beklaagde zich bij den heer Cloete, en deze, het gegronde inzende, zeide dat het kwaad verholpen werd. Door achteloosheid zijner bedienden of om andere redenen geraakte die verbetering echter in onbruik, en dezelfde bezoedeling had weder plaats. Eischer raadpleegde rechtsgeleerden om te weten, hoe de partijen werkelijk tegenover elkander stonden, maar de heer Cloete maakte alle rechtsakte onmogelijk door weder een einde te maken aan het ongemak. Na het overlijden van den heer Cloete werden uit de dessertspoelerij pijpen aangelegd, waardoor het daarmé afkomstige vuile water werd afgeleid naar eischers stroom bovengenoemd. De Executeuren, de heeren Jackson en Mijburgh kwamen, toen eischer zijn beklag indiende, met hem tot eene verstandhouding volgens welke het water over het eigendom van wijlen den heer Cloete werd afgeleid, maar de weduwe vond geen genoegen in dien maatregel, en gaf last tot herstelder schikking, waarover nu wordt geklaagd. Dit had ten gevolge en verloopige maatregelen tot het instellen eener aktie, waarvan de verweerders natuurlijk kennis kregen. Verweerders maakten daarop eene andere schikking, waardoor het vuile water door middel van een bijna parallel met dezen loopenden stroom werd afgevoerd. Maar tevens werd aan eischer duidelijk te verstaan gegeven, dat deze maatregel slechts tijdelijk was en alleen zoolang de aktie hangende was, zullende daarna weer de oude instelling worden gevolgd. Onder deze omstandigheden zag eischer zich verplicht—na vergeefs nog een andere permanente schikking te hebben voorgesteld—zijn proces voort te zetten, weshalve hij nu schadevergoeding vorderde, ten bedrage van £500, met een interdict om verweerder te beletten, verder den Nieuwlandstroom te verontreinigen.

Verweerders pleitten de algemeene ontkenning.

De volgende getuigen werden opgeroepen:

Johan J. G. Muller, Landmeter, had het plan en de schets gemaakt van het terrein, door hetwelk de bedoelde stroom en de nabijgelegen tot de aktie behoorende sloten loopen en welk plan en schets in het Hof werden voorgelegd. De getuige werd uitvoerig ondervraagd, zoowel over het plan als over het terrein, en er bleef weinig twijfel over van het feit, dat het water, waarop eischer recht had, door vuil water uit verweerders brouwerij bezoedeld werd.

De Hoofdrechter vroeg nu, wat toch eigenlijk het pleit was van verweerders, want het kontraverhoor had de feiten der bezoedeling en der rechten van eischer niet bestreden. De Prokureur-Generaal zeide, dat als er werkelijke bezoedeling plaats had, de verweerders recht hadden zulks te doen; dat de overlaat, als het een overlaat was, altijd bestaan had, en dat eischer in het bezit van zijn eigendom was gekomen, toen de afleiding van water uit de brouwerij een servituut geworden was. Bovendien hadden de verweerders de tegenwoordige tijdelijke regeling niet laten voortduren, uit vrees voor eene aktie van Irelands zijde, maar wiens molen zij verplicht waren het vuile water te laten loopen. De Hoofrechter vreesde, dat deze manier van pleiten aanleiding geven zou tot verwarring, en Advokaat Upington voegde er dadelijk bij, dat hij althans in verzet zou komen tegen getuigenis, die dienen moest om dat beweerde recht en servituut te bewijzen.

C. B. Dreijer, eischer, stichter van de brouwerij in kwestie en sedert 1853 aldaar woonachtig, tot nu toe, werd ook ondervraagd. Hij verzekerde, dat drie jaren geleden het water voor de eerste maal in den hem toebehoorenden stroom was bezoedeld geworden. Bij onderzoek bleek het hem, dat het kwaad uit Cloete's brouwerij afkomstig was. Zich bij Cloete beklagende, maakte deze herstel, door het water op zijn eigen grond te laten loopen waarin het wegzakte. Voor dat doel waren greppels gegraven, die het water uit de spoelderij afvoerden. Naderhand, toen de greppels weer digt raakten, had de verontreiniging weer plaats, maar zoodra eischer klaagde, liet Cloete het kwaad weer verhelpen. Getuige verklaarde verder in bijzonderheden, wat er gebeurd was sedert het overlijden van den heer Cloete, en hetwelk aanleiding gegeven heeft tot deze aktie. Ondervraagd over de schade, die hij door bedoelden overlast geleden had, antwoordde getuige, dat hij verscheidene klanten verloren had, drie waarvan bevorens met elkander voor £80 tot £100 bier in de maand van hem genomen hadden. Bovendien had hij 70 of 80 okshoofden bier moeten weg doen, omdat het stonk en bedorven was door het bevuilde water. Vroeger had hij in twintig jaren tijds geen enkelen bottel bier gehad, die wegens stank onbruikbaar was en zelfs had het weer hem nooit bij het brouwen schade gedaan. Wel was zijn bier soms een beetje verschaald, maar nooit bedorven. In een goede koele brouwerij kon, zeide hij, zelfs de donder geen bier bederven.

James Lee, een knecht van eischer en sedert bijna vijf jaren in zijn dienst, werd over dezelfde feiten als zijn meester ondervraagd en gaf vrij wel dezelfde bijzonderheden als deze.

Alexander Sinclair, eigenaar en bewoner van een landgoed door hetwelk een gedeelte van den Nieuwlandstroom loopt. Had na Cloete's dood vuilwater in dien stroom gezien, die door zijn tuin vloeit. Het kwam van Cloete's plaats en stonk zoo erg, dat hij het op zijn stoep, een afstand van zestig yards, ruiken kon. Wist niet, dat er van elders dan van de brouwerij bedorven water bij hem kwam. Voor Cloete's overlijden was het water een of twee maal slecht geweest, maar in den regel was het zuiver.

In het kontraverhoor zeide getuige, dat hij den zoogenaamden Nieuwlandstroom voor een kunstmatigen waterloop hield. Wist ook dat het water van zekere cottages, mede in dien stroom gaande mede niet zuiver was.

E. van Reenen Mostert, mede een bouwer, verklaarde, uit eigen proefneming, heel gedecideerd, dat het vuile water van Cloete's brouwerij komende, zelfs vermengd met den geheelen en vollen Nieuwlandstroom, slecht genoeg was om het daarmede te brouwen bier totaal te bederven.

Nadat de heeren A. J. van Breda en David Ireland nog waren ondervraagd, werd het verder verhoor der zaak uitgesteld tot Woensdag.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

LEERAAR EN GEMEENTE.

5 Dec. 1877.

Aan den Redakteur.

Mijnheer, In uw blad van heden is weer een brief, er op aandringende, dat in de Gereformeerde Kerk eene gemeente, die ontslagen wil wezen van haren predikant, daarvoor geen kans moet hebben zonder hem uit te stoten, gehoor te Victoria.

De zaak zou gemakkelijk wezen, indien onze Kerk het Wesleyaansche stelsel inwerdde,—gedurige verwisseling van predikanten naar goedvinden van het Kerkbestuur (zeg de Synode). Hieraan is niet te denken

Men vergete niet dit groote bezwaar. Ieder dienstdoende leeraar is bevoegd met voorwaarde, dat bij alleen afgezet mag worden als er gewichtige klagten tegen hem bewezen kunnen worden. De Kerkwet verzekert hem, dat hij niet afgezet kan worden door de gemeente, zoodra die meent dat hij niet meer populair genoeg is. Hieraan valt niet te veranderen.

Maar wat voorbeelden kan worden gedit. Alle de onderlingen in de Synode kunnen zamenstemmen en eene bepaling maken, dat voor de toekomst alle jonge predikanten zullen worden met de verstandhouding dat, zoodra de meerderheid van eene gemeente ontevreden is (met of zonder redenen), zij het regt zullen hebben om den leeraar zijn dienst en traktement op te zeggen.

Zeker heeft eene Synode de magt om zulks te bepalen, maar men bedenke eerst goed wat het gevolg er van wezen zal.

Vooreerst zullen de kwaame ingeslingen een afschrik krijgen van den leeraarsstand, indien zij weten, dat zij maar de willekeur van eene gemeente kunnen afgezet worden, zoodra eene meerderheid opgehitst kan worden om te zeggen: Wij willen een nieuwen predikant hebben en de oude moet vertrekken.

Ten tweede: terwijl het een gerief kan wezen dat eene gemeente als Victoria op eene goedkoope manier ontslagen raakt van een ongewenschten leeraar, kan het zeer nadeelig werken, indien de deur geopend wordt voor oproermakers, die eene gemeente ophitsen tegen een waardigen en verdienstelijken predikant. Het kon gebeuren, dat de meerderheid eener gemeente verz t is op de *Races*, en dus besluit om een predikant te bedanken, die zich er sterk tegen uitgelaten heeft

Beter raad is deze: gemeenten moeten voorzigtiger worden bij het uitbrengen van een beroep. Men moet goed weten wien men beroept. Daartoe moeten jonge predikanten eerst hulppredikers wezen in groote gemeenten, desnoods in vakante gemeenten, zoodat zij eenigermate beproefd en bekend worden, eer dat zij eene eigene gemeente bekomen.

Is er eene gemeente, welke in dezelfde omstandigheden verkeert als Victoria, dan is het zeer gemakkelijk om te schrijven: De Synode *moet* eene wet maken voor dit geval. In de werkelijkheid is het niet gemakkelijk om in zulk een geval te voorzien. Andere Kerken gevoelen de moeielijkheid even goed als wij.

Uw Dienaar:

X. Y. Z.

CALVINIANER.

Welgemoed, Dec. 4, 1877.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—De aanhef van Calvinianer's brief in het *Volksblad* van Zaterdag ll. is eene ontbloezeming van *leedgevoel*, hetwelk, indien het over zijn *onbenullig* en *ongeroepen* oordeel over Piketberg, enz., ware gewerst, hem tot eere zoude verstrekt hebben; doch der wereld te willen dicts maken, dat ik mij in mijn schrijven van den 8sten Nov. ll. aan hem (Calvinianer) niet tot zaken bepaald, maar aan ongerijmde en lage aanvallen op een onschuldig persoon schuldig gemaakt heb, is even *ongentlemanlike* als dat het *bepaalde domheid* verraadt, en instede dus van over *apologeeren* te spreken, had Calvinianer veel wijzer gedaan, eene APOLOGIE in CURSIEF te publiceren, dan een produkt, dat in lijnregten tegenstrijd met zijn schrijven van 24 Oct. ll. is.

Zijne bewering, dat alle Piketbergsche stores in eene groote Calviniaansche store (?) gestopt kunnen worden, komt op hetzelfde neer als de lofspraak van zekere Jacrisse, die zich beroemde, zulk eene ruime hersenkast te bezitten, dat daarin nog wel plaats was voor de hersens van tien geleerden.

Piketbergsche stores zijn klein, maar welgevuld!

Calvinianer wil zijn dorp niet "*beleedigen*," even alsof er te Calvinia nog wat te beleedigen valt! quelle idée!

Dat geachte Magistraten van Piketberg naar Calvinia verplaatst worden, is *niet* omdat eerstgenoemde plaats beneden laatstgenoemde is, maar wel, omdat Piketberg in zoo verre boven Calvinia verheven is, dat het de leiding dier bekwame mannen niet zoo zeer van noode heeft als Calvinia, waar met al deszelfs *pseudo perfectie* nog razend veel voor beschaving en welvaart te doen valt.

Gegroet,

PHILIP SCHIEDAMMERTJE.

AAN STRUISBOEREN.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Volgens een uittreksel uit de *G.R. Advertiser*, verschenen in uwe uitgave van ll. Zaturdag, heeft de heer J. Meintjes de kwestie besproken van de beste wijze om struisvogels van hunne vederen te ontdoen. Loffelijk en nuttig tevens is het, wanneer landbouwers, veeboeren en anderen het publiek met hunne ervaringen in hun vak dienen, en ik denk zelfs bij het neerschrijven dezer regelen aan de nuttigheid van een afzonderlijk blad voor zulke correspondentien, aangevuld met extracten uit andere bladen betrekkelijk landbouw, enz,, hetwelk, wèl geredigeerd, eene groote circulatie in Zuid Afrika zou erlangen. Doch dit tusschen twee haakjes.

Den inhoud van 's heeren Meintjes schrijven nagaande, acht ik met hem het knippen der vederen op zeven maanden beter dan op zes; omdat de pen dan, waar ze afgesneden wordt, hard is, en dus zonder bloedverlies kan geknipt worden, hetwelk met vederen van zes maanden groei niet het geval is, uitgezonderd in die van zeer weligen groei, welke dezelfde bekwaamheid reeds in zes maanden bezitten.

Wat het plukken betreft, verwonder ik mij na het lezen van gezegd schrijven niet meer daarover—gelijk ik weleens deed—dat er een geroep van sterke afkeuring daartegen is aangeheven, naardien ik nu van dien heer versta, dat sommigen vederen van zes maanden groei plukken. Zulk eene handelwijze is bepaald afkeuringswaardig in ieder opzicht, maar niet wanneer de vederen acht maanden oud zijn, in welk geval ik nooit nadeelige gevolgen heb opgemerkt. Met dit te zeggen, heb ik meteen mijn inzicht uitgesproken, aangaande het uittrekken der "stompen" in de vlerk —door den heer M. op elf maanden gesteld—hetwelk m. i. veilig in de negends maand kan gedaan worden. Ik weet, de heer M. heeft tegen dit inzicht het sterkste argument aan zijne zijde, door mij op het vervederen der wilde vogels te wijzen, wanneer hij zegt: "de natuur laat den vogel slechts éénmaal in het jaar de vederen afwerpen;" maar ik hoop vrij van grootspraak te zijn, wanneer ik mij beroep op de ervaring van allen die vederen van 8 maanden behoorlijken groei geplukt hebben, dat de uitkomst ook hier zal bewezen hebben, dat de kunst de natuur in dezen niet benadeelt maar helpt. Met andere woorden: Niemand plukt den wilden vogel, daarom draagt hij de overrijpe vederen totdat zij uitvallen en nieuwe kunnen uitkomen, waarmeé nog maar het bewijs geleverd is, dat de nieuwe veder niet groeit, voordat de oude er voor plaats maakt, maar geenszins dat de kunstmatige verwijdering der veder, toen die juist rijp was, tot nadeel van den vogel of de aanstaande veder zou leiden. Voorts het verwisselen der vederen bij den wilden vogel hangt van verschillende oorzaken af, vandaar de ongelijke dracht, van af pluimpjes tot rijpe en waaiervederen, aan een en denzelfden vogel, maar de tamme behoort van de vederen of stompen ontdaan te worden, wanneer die rijp zijn; overrijp is niet noodig.

Het zou mij aangenaam zijn, ook anderer opinie over dit belangrijk vraagstuk van den dag te vernemen.

De Uwe,

WELGEMEEND.

Produktenmarkt te Port Elizabeth.

STRUISVEDEREN.—De volgende is eene volledige opgave van wat op Dingsdag te Port Elizabeth op de markt verkocht is:—

		£	s.	d.		£	s.	d.
Witte, primas	.. ..	25	10	0	tot	37	5	0
Dito, eerste,	.. ..	16	16	0	tot	24	5	0
Dito, tweede,	.. ..	10	0	0	tot	15	0	0
Dito, getopte,	... ..	15	5	0	tot	19	0	0
Staart, witte	.. ..	5	7	6	tot	8	12	6
„ gemengde	..	2	15	0	tot	4	17	6
„ gekleurde		1	15	0	tot	2	15	0
Lange gekleurde lichte		9	5	0	tot	15	10	0
„ „ donkere		7	0	0	tot	14	15	0
„ „ fancy		8	0	0	tot	21	5	0
Zwarte, lange		4	18	0	tot	9	12	6
„ gemengde		2	1	0	tot	4	2	6
Vale, lange ...	.. ..	2	10	0	tot	4	7	6
„ gemengde	..	1	0	0	tot	2	7	0
Van jonge vogels	...	0	5	0	tot	5	15	0

WOL. Op de wolveiling van Donderdag ll. werd eene aanmerkelijke hoeveelheid te koop geboden. De opkomst was goed. Prijzen bleven vast. Sneeuwwitte van de "Perseverance" haalde 1s. 8d. per lb.; tien balen "scoured" van buiten, gemerkt "Excelsior," E. H. 1s. 3¼d.; tweede, 1s. 1¾d. tot 1s. 3¾d.; vliesgewasschene, 11d. tot 11¾d.; zwaardere monsters, 9¼d. tot 10¾d.; vetwol, 7¾d.; ligte scheersels, 7d. tot 7¾d.; middelmatige monsters, 6¾d. tot 6¾d.; zwaardere perceelen 6d. tot 6¾d. per lb.

ANGORAHAAR. — Groote kwaliteit aangeboden: vraag gestadig: prijzen onveranderd; beste scheersels haalden 1s. 8¾d. tot 1s. 9¾d.; gemiddeld tot goed haar, 1s. 7¼d. tot 1s. 7¾d.; gering, 1s. 1¼d. tot 1s. 4¾d. per pond.

MAANSVERANDERINGEN.

Dec 12, Eerste Kwartier, 10u 48m. namiddags.
Dec 20, Volle Maan, 1u. 5m. namiddags.
Dec. 27, Laatste Kwartier, 7u 33m. voormiddags.

SCHUTVERKOOPINGEN.

Door de Schutmeesters, en op de plaatsen en dagen als ondergemeld, zal verkooping worden gehouden van vee als volgt:—

"Dec 15.—D. Groenewald, Amandelboom,—een zwartbles Koe, ongemerkt, omtrent 10 jaar oud; een wit blaauwschimmel Bulkalf, ongemerkt, omtrent 6 maanden oud; een zwarte Koe, ongemerkt, omtrent 4 jaar oud; een roodbont Bulkalf, ongemerkt, 3 maanden oud.

Dec. 15.—J. D. Visser, Hopefield, distrikt Malmesbury,—een zwarte Os, met schimmelpens, plek op den kop, beide ooren zwaluwstaart en snee van onderen.

Dec. 15.—J. A. Muller, Roodedrift,—een donker ijzergrijze Struisvogel (wijfje), omtrent 2 jaar oud, met vleugelvederen van omtrent vier maanden wasdom.

Dec. 15.—J. A. Muller, Roodedrift, in het distrikt Mosselbaai,—een gitzwarte Os, omtrent 7 jaar oud, linkeroor halvemaan van achteren.

Dec 15.—W A de Wit, Gango, Fraserdurg, —1 zwart Bulkalf, ongemerkt, omtrent 2 jaar oud.

Dec. 19.—Joseph McGregor, Zoutrivier—1 roodbonte en 3 zwartbonte Vaarzen, allen gemerkt in beide ooren.

Dec. 22.—L. Pretorius, Klippoort,—een bruine Merrie, omtrent 4 jaar oud, met voskleurig Hengstveulen, omtrent 20 dagen ond, met bles, twee achterpooten wit

Dec. 22.—S. C Greeff, Zoutkloof,—een roodbruin Ruinpaard, een zwarte Merrie Muilezel en een donkerbruine Merrie Muilezel, allen ongemerkt en bejaard.

Dec. 22.—C. Paxton, Petrusville,—een lichtbruine Merrie, 3 jaar oud, zonder merken; een licht bruin Merrieveulen 1 jaar oud, achterpooten wit zonder merken; een dito Merrieveulen, 1 jaar oud, achterpooten wit.

Dec. 22.—S. C Greef, Zoute Kloof,—Eene vale zwarte Merrie-ezel, gemerkt aan beide ooren, winkelhaak van boven, alle vier pooten beslagen, bejaard.

Dec 22.—J. S. du Toit, Remgat. Caledon—een zwarte Merrie, omtrent 4 jaar oud.

Dec. 28.—A. J. Burger, Brandvlei, afdeeling Calvinia, —een blaauwschimmel Ruinpaard, omtrent 8 jaar oud, niet gemerkt.

Dec. 29.—W. H. Olivier, Saffraansrivier. Oudtshoorn,—een witte Vaars met bruine plek op het lijf, regteroor stomp, linkeroor scheur van achteren, wit voor den kop met donkere plek er in, omtrent 3 jaar oud.

Westelijke Provincie Spoorweg.

TIJDTAFEL VAN AF 1 APRIL, 1877.

WORCESTERSCHE HOOFDLIJN.

HEEN.

STATIONS.	Afstand in Mijlen.	WEEKDAGEN. 1 Goederen alleen.	2 Passag. en Goederen.	3 Passag. en Goederen.	4 Passag. en Goederen.
Vertrek van		a. m.	a. m.	a. m.	p. m.
Kaapstad -	.	5 50	7 30	11 42	3 15
Zoutrivier -	2	6 2	7 39	11 51	3 25
Durbanweg	12	6 40	8 10	a12 22	3 57
Kraaifontein	19	7 0	b8 34	12 48	G4 24
Muldersvlei	25	...	8 55	..	..
Klapmuts -	29	7 52	9 12	1 25	5 4
Paarl -	35	8 14	9 34	1 51	5 30
Ladygreybrug	38	...	9 43	2 1	5 40
Wellington	45	10 50	c10 18	F2 44	..
Hermon -	60	11 50	11 5	3 31	..
Piketbergweg	70	12 34	11 39	4 5	..
Tulbaghweg	75	1 7	11 55	4 21	..
Ceresweg -	84	..	d12 32	4 58	..
Breederivier	93	..	a1 0	a5 23	..
Goudiniweg	101	..	1 26	5 40	..
Aankomst te Worcester	109	..	2 0	6 16	..

TERUG.

		p. m.	a. m.	a. m.	a. m.
Vertrek van Worcester	..	..	..	6 42	11 8
Goudiniweg	7	..	..	7 9	11 35
Breederivier	16	..	..	a7 35	a12 1
Ceresweg -	24	2 20	..	8 4	b12 32
Tulbaghweg	33	3 30	..	8 41	1 7
Piketbergweg	38	4 5	..	8 57	1 23
Hermon -	48	4 34	..	9 31	1 57
		a. m.			
Wellington	64	10 50	6 50	10 33	F2 50
Ladygreybrug	70	..	7 16	10 53	3 19
Paarl -	73	11 30	7 26	11 2	3 28
Klapmuts -	79	11 58	7 52	11 24	3 50
Muldersvlei	83	..	..	..	4 3
Kraaifontein	89	12 48	b8 34	11 58	G4 24
Durbanweg	97	1 16	8 58	12 22	4 48
Zoutrivier -	106	1 52	9 20	12 53	5 10
Aankomst te Kaapstad -	109	2 2	9 38	1 2	5 28

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

STATIONS.	Mijlen.	RODEN. (Chains).	1 Passag. en Goederen.	2 Passag. en Goederen.
HEEN.			a. m.	p. m.
Vertrek van Kaapstad	..	..	6 55	2 45
„ Zoutrivier -	2	25	7 4	2 54
„ Durbanweg -	12	6	7 34	3 24
„ Kuilsrivier -	15	54	a7 44	a3 34
„ Eersterivier -	21	19	8 0	3 50
„ Stellenbosch -	30	79	8 32	4 22
Aankomst te Muldersvlei -	38	5	8 55	4 45
TERUG.			a. m.	p. m.
Vertrek van Muldersvlei -	..	..	8 4	4 0
„ Stellenbosch -	7	6	8 32	4 28
„ Eersterivier -	16	66	9 2	5 0
„ Kuilsrivier -	22	31	a9 18	a5 19
„ Durbanweg -	25	79	9 29	5 30
„ Zoutrivier -	35	60	10 2	5 58
Aankomst te Kaapstad	38	5	10 10	6 8

☞ *a* Deze Treinen houden alleen stil wanneer er Passagiers zijn die op of af willen stappen. Passagiers naar deze stations moeten dus kennis geven aan den Guard.

Treinen ontmoeten en kruisen elkander als volgt:—B en G te Kraaifontein; C en F te Wellington; D te Ceresweg; E te D'Urbanweg. Stellenbossche treinen kruisen elkander te Eersterivier.

MALMESBURY TAKLIJN.

HEEN.	Mijlen.	Roeden.	Passagiers en Goederen.	Passagiers en Goederen.
Vertrek van Kraaifontein -	...	..	a. m. 8 40	p. m. 4 30
„ Klipheuvel -	10	51	9 22	5 12
„ Kalabas Kraal	20	15	10 0	5 50
Komt te Malmesbury -	29	27	10 36	6 26
TERUG.	Mijlen.	Roeden.		
Vertrek van Kraaifontein -	...	..	a. m. 6 30	p. m. 2 25
„ Klipheuvel -	9	12	7 5	3 0
„ Kalabas Kraal	18	56	7 43	3 36
Komt te Malmesbury -	29	27	8 25	4 15

Deze treinen loopen in connectie met treinen die van Kaapstad vertrekken ten 7:30 a.m. en 3:15 p.m., van Wellington ten 6:50 a.m., en van Worcester en 11:8 a.m.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN.

DOOR P. J. BOSMAN.

Dec. 12.—Eersterivier, Vee en Losse Goederen, van A. J. Roux.

Dec. 14.—Moddergat, Vee en Losse Goederen, van P. E. Scholtz.

Dec 19.—Sir Lowrys Pass, Vee en Losse Goederen, van T. W. en A. Ghislin.

DOOR J. S. MARAIS EN CO.

Dec. 12.—Klopmuts Statie, Schapen en Bokken, aan J. J. F. Joubert.

DOOR DE LINT EN RETIEF.

Dec. 13.—Banghoek, dist. Piquetberg, Vee en Losse Goederen, van D. J. Kotze.

DOOR J. W. MOORREES, JR., EN CO.

Dec. 14.—Gemsbokskuil, Vee en Losse Goederen, van J. H. Muller.

Dec. 20.—Populiersbosch, Vee, en Losse Goederen, van S. P. van der Merwe.

DOOR G. L. MEIRING.

Dec. 20.—Stellenbosch, Losse Goederen, van Miss Stoll.

DOOR G. P. VAN ZIJL.

Jan 10.—Montagu, Vee en Losse Goederen, van R. Knijpo.

VASTE GOEDEREN.

DOOR DE VOS EN THERON.

Dec. 22.—Worcester, Vaste en Losse Goederen, van Johs. Meiring.

MARKTPRIJZEN.

Van 8 tot 11 December 1877.

		£	s.	d.		£	s.	d.
240 bs. Aardappelen, per bs		0	7	6	—	0	16	6
1 leg. Azijn, per legger		4	10	0	—	4	17	6
127 lb. Boter, per lb		0	1	9	—	0	2	4
Eenden, per stuk	..	0	2	6	—	0	3	0
Eieren, per 100		0	10	6	—	0	12	0
Ganzen, per stuk	...	0	3	6	—	0	4	0
145 bs. Haver, per 3 bs		0	11	0	—	0	11	3
39 vr Havergerst, per 100 bs		0	5	7	—	0	8	4
Hoenders, per stuk		0	1	9	—	0	2	7
Kalkoenen, per stuk		0	8	11	—	0	8	11
45 bs. Koren, per 3 bs.		1	10	0	—	1	10	6
33 bs. Rog, per 3 bush.		1	2	0	—	1	2	7

Zaterdag,	8 Dec.	29 Wagens	38	Karren.
Maandag,	10 do.	0 do.	0	do.
Dingsdag,	11 do.	25 do.	18	do.

NIEUWE MARKT.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Abrikozen, per 100 ..	0	0	8	—	0	2	4
Abrikozen, G dr., per lb.	0	0	6	—	0	0	6
Aardappelen, per 3 bush.	0	9	6	—	0	15	0
Azijn per half-anm ..	0	11	0	—	0	12	6
Bonen, per 3 bs ..	0	12	0	—	3	9	0
Bonen, groene, per 3 bus.	0	6	0	—	0	7	0
Boter, per lb.	0	2	1	—	0	2	4
Bananas per 100.. ..	0	3	3	—	0	4	1
Biet per bos, ...	0	0	0½	—	0	0	1½
Eenden, per stuk ..	0	2	5	—	0	2	6
Eijeren, per 100	0	10	9	—	0	13	3
Erwten, drooge, per 3 bs.	0	12	6	—	1	7	9
Ganzen, per stuk ..	0	3	4	—	0	4	6
Groene Uijen per bos ..	0	0	0¾	—	0	0	1
Groene Amandelen, per lb.	0	0	3½	—	0	0	3½
Hoenders, per stuk ..	0	2	9	—	0	3	6
Kalkoenen ..	0	4	6	—	0	5	6
Koolkool ..	0	0	½	—	0	0	1
Komkommers, per stuk ..	0	0	½	—	0	0	1½
Limoenen, per 100 ..	0	9	0	—	0	9	0
Limoentjes, per 100 ..	0	2	3	—	0	2	7
Meelbos, per lb ..	0	0	10	—	0	0	10
Pruimen per 100	0	0	8	—	0	1	6
Pompoenen, per stuk ..	0	0	2	—	0	0	2½
Selderij	0	0	1	—	0	0	2½
Vijgen, per 100	0	5	6	—	0	5	6
Varkens (ongem.) per stuk	0	11	0	—	1	11	0
Witte Wortels	0	0	1½	—	0	0	1½
Wortels, per bos... ..	0	0	0¾	—	0	0	1
Zuur Limoenen ..	0	1	1	—	0	1	8

SCHEPPEN INTELLIGENTIE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

Dec 3—